

SETMANARI REPUBLICÀ AUTONOMISTA

Els treballs se publiquen baix la sola i única responsabilitat dels autors. No's retornen originals

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
PLAÇA D'EN PERPINYÀ, 25

Sotscripció: Un mes, 50 cènts. - Número solt, 10 cènts.
ANUNCIS, INTERCAL'LATS I REMITITS
Preus convencionals

EL PROBLEMA CULTURAL DE GRANOLLERS

El grupo escolar Pereantón

La edificación de un grupo escolar, donde deberá forjarse el espíritu de los futuros ciudadanos de Granollers, es ya un hecho. Lo que había sido nuestra ilusión como base para el resurgimiento del espíritu ciudadano; lo que tantas veces habíamos preocupado, sin acertar en una solución factible, motivado por la apatía e indiferencia con que todos miraban este problema, va a convertirse en realidad como por encanto.

Los niños de Granollers, aquel núcleo de seres que viven y se mueven continuamente, que molestan unas veces con sus impertinencias, y satisfacen muchas más con sus observaciones demostrativas de lo que contiene su espíritu que se forma, van a tener una jaula nueva, donde cantarán más y mejor; van a poseer una casa alegre e higiénica; bonita y bella (la antítesis de estas casuchas húmedas y desmanteladas, tétricas y antihigiénicas que tienen ahora) donde a la vez que el cuerpo crezca y se desarrolle según las leyes higiénicas y fisiológicas, se les formará el corazón y el espíritu, se les educará moral e intelectualmente.

Mas, no vayamos a creer que esta obra se va a realizar porque los padres de esos chicos se hayan dado cuenta de que ya no podían continuar así. No pretendamos suponer que la mano amenazadora de los padres que veían a sus hijos extinguir-

se física, moral e intelectualmente en esas pocilgas que todo el mundo llama escuelas, se haya levantado para pedir a las autoridades que construyeran escuelas para sus pequeños; ni tampoco que la voluntad férrea de esos mismos padres se haya impuesto para que cada uno — a medida de sus medios económicos — contribuyera a levantar un templo donde pudieran formarse hombres sanos de cuerpo y espíritu, hombres que inspiraran su conducta ciudadana en ideas nobles y pensamientos elevados.

Nada de esto. Para que Granollers tuviera un grupo escolar ha sido preciso que la buena voluntad de un gran patricio, la buena intención de un hombre que puede hacerlo, que ama a su pueblo y a los chicos, y que reconoce que todo lo grande debe salir de la Escuela, diera una importante cantidad para que se llevara a término una obra de tanta importancia.

Y en vista de tal situación, ¿qué debemos hacer nosotros? ¿Qué deben pensar todos y cada uno de los vecinos de Granollers?

Decíamos, no ha mucho, que lo menos que debe demostrar un pueblo, es agradecimiento hacia aquellos que le hacen un bien.

Granollers debe estar eternamente agradecido hacia el señor Pereantón; pero los habitantes de esta villa,

los que verdaderamente quieren el engrandecimiento de su patria, deben hacer más.

El donante, el que ha sentido con más fuerza la necesidad de la Escuela, ha dado su dinero y ahora está proporcionando su trabajo y su esfuerzo diario. Él busca, indaga, averigua cuantos medios necesita y de qué manera puede alcanzarlos para que Granollers tenga una obra maestra; para que nuestra villa tenga un verdadero templo de educación. Y mientras él hace todo esto, mientras él con sus años y sus canas no se cansa de corretear por esos pueblos buscando lo que necesita, queriendo hallar el verdadero modelo para la escuela de su pueblo, nosotros, que somos quienes alcanzaremos el beneficio de esta obra, ¿qué hacemos?

Ha llegado la hora de que todos trabajemos; es llegado el momento en que cada uno, desde su punto de vista, haga cuanto pueda para que la obra resulte lo más perfecta posible.

Se debe edificar un grupo escolar que sirva para hoy, y que pueda servir para mañana. Es necesario que hagamos lo que debemos todos y cada uno, para tener en Granollers un verdadero centro cultural, un edificio donde quepan todos los hijos de esta villa que quieran elevarse moral e intelectualmente. Y si la obra es magna, el esfuerzo no debe ni puede ser menos grande. Pensemos bien lo que se debe hacer, y trabajemos todos para llevarlo a feliz término.

Hagámoslo de este modo; trabajemos para que sea una obra completa, y los que mañana nos substituyan, agradecerán nuestros esfuerzos.

PEDRO VEGUÉ

RÀPIDA

EL QUADRO. — Per fi la crisi d'octubre s'ha resolt formant el quadro, els elements sostenidors de la monarquia. Les patums d'Espanya s'han aplegat per a formar un ministeri de prestigi, que talment sembla una mona de Pasqua. Al costat de les desferres del vell caciquisme, s'hi troben dos homes que volen aparèixer com a renovadors dels negocis públics: en Cambó i l'Alba. I desentenen-se del què pensen i del què aspiren les seves respectives colles polítiques, en aquesta hora precisa s'agombolen a l'entorn de la monarquia, talment com fan els parents al reunir-se als peus del llit del malalt, quan està donant sos darrers estertors agònics.

DE COL·LABORACIÓ

Comentari de la guerra

L'avenç alemany a Rússia

El monstre alemany ha triomfat, en part. Rússia, la que fa un any va rompre les cadenes amb que la tenia esclavitzada el poder despota del Zar; la que amb la seva lliberació ens omplí el cor de joia i ens feu tremolar d'emoció al marcar un nou avenç en el camí del Progrés; la que amb el triomf de la Revolució havia fet desaparèixer la paradoxa que s'havia establert d'ésser, l'imperi autocràtic de Rússia, un dels defensors i campeons de la Llibertat, del Dret i de la Justícia, ha estat vençuda i casi es podria dir que s'ha entregat als imperis militaristes del centre d'Europa.

Per a nosaltres, els que amb la destrucció de l'antic règim, creiem veure-hi el desig de continuar amb més afany i dalit que mai — junt amb la França republicana i la lliberal Anglaterra — la lluita per a obtenir la deslliuració dels pobles oprimits per la fèrula dels poders centrals, ha estat un gran desengany i d'una amargor extraordinària, la firma del tractat de Pau per la nova República.

Els maximalistes, defensors de la fórmula de la pau sense anexions ni indemnitzacions; els que han portat a Rússia aquest estat anarquista; els que de la potent Rússia n'han fet un poble incapaç de defensar-se i de fer-se respectar, deuen rosegar-se els punys de ràbia al veure com, per culpa seva, van perdent les llibertats conquistades a còpia de tanta sang, al veure's impotents per a deturar l'embestida de l'Alemanya que, com llopada famolenta, se li ha tirat a sobre, al veure la dèbil; i li ha imposat condicions vergonyoses, que la fan tributària d'ella, i li ha arrebatat immenses terres amb l'escusa del Dret que tenen els pobles a governar-se per ells mateixos.

L'epíleg de la Revolució; la tragèdia del poble rus, ens ha portat moments de dubtes i desencoratjament.

Més, aquests prompts han sigut esvaïts per

les alenades que de França, Anglaterra i del Nort América ens arriben de prosseguir la lluita per a obtenir la victòria de la Llibertat, del Dret i de la Justícia, i l'enderrocament de l'absolutisme militarista dels imperis centrals

FREderic RIERA CAPELLA

DE COL·LABORACIÓ

La política d'avui

Va caient a troços l'immemorial organització de les oligarquies espanyoles, embrutada pels propis homes que, no tenint altra mira que son propi lucre i situació personal, des-governen i malmenen la nació.

Malgrat els forts ingressos del Tresor públic, com a conseqüència dels molts tributs que pesen damunt del poble, no es veu ni s'entreveu una millora que afavoreixi al poble a qui ells diuen estimar i per ell se sacrifiquen. Això sí, no passa dia sense que els cacics provinents de tots els indrets del país, homes sense ideals, sense consciència ni cap força intel·lectual, vagin a Madrid a fer acte d'adhesió al seu respectiu *quefe* i a unir-se a les eternes colles que de ministeri en ministeri van en busca de prebendes i *empleos* per als seus amics i servidors.

Avui, com ahir, tornen a donar, els de dalt, l'espectacle denigrant, força sospitosos d'incapacitat; de la completa desorientació en la governació dels negocis públics. Si fossin honrats i fos veritat l'amor que al seu poble diuen professar, es retirarien a llurs cases i donarien lliure pas a homes més austers i més conscients dels necessaris i gens corcats procediments del fons immaculat que representa la direcció política i econòmica del govern de la pàtria.

Se presenta avui, degut a aital desgavell polític i econòmic, una lluita violenta en la que s'han de trovar enfront el capital i el treball per a treure i desterrar d'un cop el corromput medi que encerca als homes polítics accionistes, acaparadors de les indústries nacionals i arrebatadors de la riquesa que poc a poc van acumulant, mentres miren fit a fit i amb indiferència, els badalls de fam que l'obrer profereix sense ni tant sols el dret de protesta.

El favoritisme, la corruptela oficial, que amb instints de fera exerceixen aquests homes, braç dret i puntal del centralisme xuclador de totes les energies vitals de la nació, està fatalment condemnat a mort. Malgrat la fam, els gemecs del poble que sofreix i treballa, faràn el miracle d'ensorrar definitivament la corrupció imperant i ignominiosa que representa el moment actual i alçarà sa veu potent per a desmentir quan menys aquell estòic refrà de que «tot poble té el govern que es mereix».

JOAQUIM BÒET

NOVES

NOSTRE FOLLETÍ. — En el número passat, es repartí als nostres subscriptors el primer plec de vuit planes del «Llibre de l'Orfeó», original del nostre amic Amador Garrell, que publiquem en forma de folletí. En la pròxima edició es repartirà el segon plec i cada quinze dies els successius, fins a la seva terminació.

LA CRISI CRÓNICA. — Coronament de la laboriosa crisi del govern de la nació, s'ha constituït un nou ministeri en la forma següent:

Presidència: Antoni Maura.

Estat: Eduard Dato.

Governació: García Prieto.

Hisenda: González Besada.

Marina: General Pidal.

Gràcia y Justícia: Comte de Romanones

Foment: Francesc Cambó.

Guerra: General Marina

Instrucció pública: Santiago Alba.

Eh, que fa bonic?...

ALTRA CRISI. — El dimarts prop passat presentà la dimissió de president de l'Orfeó fugitiu, el que fa poc va ésser elegit per a aital càrrec, en Pepito Puigrodón.

AQUELLES MÁQUINES! — Fa temps que venia funcionant en un establiment públic de aquesta vila, una màquina de les anomenades «Traga perras» que, com el seu nom castellà indica, tenen l'habilitat de xuclar incautament les *perres* dels babaus que davant d'elles s'hi encanten.

Doncs bé; com que l'autoritat fins ara ha fet els ulls grossos, dos altres aixerits amos de establiment també s'han proveït cada un d'una tant lucrativa màquina.

Senyor alcalde, no s'hi podria posar *color*?

JA CONVENIA! — Pels peons de la Mancomunitat s'ha procedit a l'engravament de la carretera de Caldes, troç comprès dintre de la vila.

I la carretera de Barcelona a Ribas, que va de cap a cap de la vila, quan s'engravarà?

Aquests dies passats hem contemplat el trist espectacle de l'encallament de dos carros en ple carrer d'en Clavé, en el *vado* de davant del carrer Nou, i en altres troços de la carretera, en punts tant centrals com la plaça d'en Perpinyà i el carrer d'en Prim, se n'han encallat també alguns altres i un va arribar a volcar.

No hi hà dret, senyors!...

SERENADES. — Amb motiu de la festa de Sant Josep, els chors de nostra vila sortiren en la nit del dilluns passat a obsequiar amb serenades a diferents senyors Pepets.

A què han vingut a parar els chors que, amb mires a l'art, va fundar l'insigne músic poeta en Josep Anselm Clavé!

NOVA REVISTA. — L'empresa editorial «Il·lustració Catalana» prepara, per a primers d'abril, la publicació d'una revista literària que sortirà cada diumenge, en petit format però amb text tant variat com abundant, redactada pels principals escriptors de Catalunya, Mallorca i València. Per les notícies que ens en donen, serà un aplec setmanal que, per pocs cèntims, posarà en mans del lector un compendi del moviment literari de la nostra terra, repartint ademés interessants folletins d'autors de gran reputació.

L'ENHORABONA. — Amb molt gust començem aquesta ressenya de la «Gazeta de Vich».

per referir-se a un bon compatriota nostre i particular amic, en Benet Morató, a qui des d'aquestes planes felicitem pels èxits obtinguts en sa incipient carrera musical:

«Societat Vigatana de Concerts.—Els nostres lectors ja coneixen el programa anunciat pel concert de la tarda de Sant Josep. Anem a fer una mica de crítica de la execució.

»Tot plegat, hem de dir que trobarem l'orquestra molt més segura i ajustada que l'última vegada que sortí. De modo que'ns digué l'*Oriental* del Espadaler, amb molta més vive-sa que en l'anterior concert. Les primeres audicions foren interpretades, també, amb bastant ajust, havent de remarcar la *Nit estelada* de Schuman, l'*Idili de Sigfrid* den Wagner i especialment la *Dansa musulmana* d'en Morató, que sigué un gros èxit per a aquest.

»Se tracta d'una composició molt viva, moguda i agradable, que des del primer moment guanyà les simpaties dels oients; no hi hagué més remei que repetir-la.

»Hem de felicitar a l'orquestra pels seus avenços, felicitació que fem extensiva al mestre Morató, amb major motiu per l'èxit obtingut amb la primera composició que ha donat a conèixer davant de nostre públic. Per molts anys!

....

EL PONT.—Segons ens enterem de manera certa, s'han resolt definitivament les dificultats que s'havien oposat, per part dels propietaris interessats en el lloc per on passa el ramal de carretera que condueix al pont de la riera. Amb aital motiu, és un fet el prompte acabament del tant necessari pont del Congost, molt més quan ja tenen disposades, a Obres públiques, les pessetes que han de servir per a les indemnitzacions immediates corresponents.

Felicitem a l'ajuntament pel feliç èxit aconseguit en la tramitació d'aquest assumpte, que té tanta importància per a Granollers.

....

EL CONFLICTE DEL DIA.—Com a tota Espanya, a Granollers s'han deixat sentir fortament els efectes del conflicte dels empleats de Comunicacions. Apart de les interrupcions del servei telefònic que s'han succeït, la repartició de correspondència vé causant importants perjudicis, sobre tot als venedors de periòdics, els quals tots aquests dies reben els paquets amb molta irregularitat i deixen de rebre'n alguns.

Soldats d'Alfons XII i guardia civil han prestat servei de vigilància a Correus i Telègrafs i han patullat pels nostres carrers principals.

....

FESTIVAL.—Per al diumenge de Pasqua, dia 31 del corrent, es prepara un extraordinari festival a casa l'Isidre Fatjó, del Lladoner, amb motiu de visitar aquesta vila el chor «La Lira Sansense», de Sans, que arribarà acompanyat de la banda «La Familiar Obrera». Amb el concurs del chor i la banda es donaran concerts i balls que a ben segur es veuràn animadíssims.

....

SORTEIG.—Amb el fi de contribuir al pagament dels gastos que reportarà la celebració de les festes que s'anuncien a can Fatjó, se sortegen diferents objectes que estàn exposats a l'ebenisteria Pous.

....

L'ORFEÓ GRANOLLERÍ.—Augmenta l'entusiasme entre els components d'aquesta important secció de «La Unió Lliberal», en tal forma, que molt aviat seràn admesos sols amb caràcter d'aspirants els que vulguin ingressar en alguna de les tres seccions de que està formada la massa choral, que dirigeix el jove mestre l'Aureli Font, del qual n'hem sentit fer grans elogis.

Endavant, endavant!...

....

REUNIÓ.—S'ens diu que un d'aquests dies es reunirà a «La Unió Lliberal» la comissió que ha d'estudiar el *cuento* de les vintidugues pessetes de l'anada de l'«Orfeó Granollerí» a La Garriga; *cuento* que va ocasionar la dimissió del que allavors era vicepresident de dita agrupació en Francesc Bassas Palau i la baixa del mateix senyor com a soci.

....

ESTALVI.—Durant la darrera setmana, la sucursal en aquesta vila de la Caixa de Pensions i d'Estalvis ha rebut per impositons la quantitat de 17.649'30 pessetes i n'ha pagat 6.930'33 per reintegros, havent obert cinc llibretes noves.

....

Aquest número de RENOVACIÓ ha passat per la censura militar

....

DE L'AJUNTAMENT

En la sessió del dia 21 de març s'aprovà l'extracte dels acords del mes passat per a publicar-se en el «Boletín Oficial».

S'aprovà en principi l'arbitris sobre motors; quedant vuit dies exposat per a poder reclamar els que vulguin.

S'aprovaren també varis permisos d'obres.

S'acordà dirigir un prec a Obres públiques, demanant-li que arregli la carretera, puix és de verdadera necessitat.

Finalment se parlà de clavegueres, però sense que per ningú s'exposessin orientacions ben definides ni projectes concrets.

....

SECCIÓ OBRERA

Entre els treballadors d'aquesta vila s'ha obert una subscripció voluntària a favor dels seus companys vaguistes de Sant Feliu del Llobregat. Veus-aquí la primera llista, qual inserció se ens ha pregat:

J. Ventura, 50 cèntims; P. Serrats, 50; F. Xiberta, 25; J. Jané, 25; F. Villá, 25; J. Costa, 50; V. Escarrabill, 25; E. Ponce, 25; R. Mas, 25; A. Llenc, 50; S. Carreró, 25; J. Campá, 50; P. Pocurull, 25; F. Corbera, 25; J. Martori, 25; E. Pagés, 25; Martori, 25; B. Flaqué, 25; D. Verdaguer, 25; F. Santacreu, 25; A. Gerro, 25; P. Capeta, 25; C. Anfruns, 25; J. Estrada, 25; F. Gómez, 10; J. Llistuella, 25; J. Verdaguer, 25; J. Vivet, 10; M., 10; R. Canudas, 10; E. Roca, 25; E. Saurina, 25; F. Más, 50; S. Ribas, 50; J. Cuquet, 25; J. Dalmau, 15; A. Vidal, 25; J. Vila, 25; P. Videt, 25; F. Grivé, 25; J. Martí, 25; F. Ballús, 25; E. Calderons, 15.

—Total Ptas. 11'70.

....

D'ESPECTACLES

LA UNIO LLIBERAL.—Per la companyia que durant la present quaresma actua en el teatre d'aquesta associació, el diumenge passat varen representar-se les següents obres: a la tarda, «Amor Ciego», que proporcionà un triomf al senyor Calvo, i la segona representació de l'aplaudida opereta «La duquesa del Tabarin» que obtingué el mateix èxit del dia de la seva estrena. A la nit, en el disbarat còmic del popular Arniches «El pobre Valbuena», en Calvo i en Segura hi feren gala de la seva gràcia que no és poca. L'escenificació en un acte i dos quadres de l'opereta «Eva» devem confessar que no ens va agradar; preferim la «Eva» que ja coneixiem. Per últim, la revista satírica «Espanya de pandereta», feu passar distretament l'estona a l'auditori.

El dia de Sant Josep, la mateixa companyia va representar en la funció de tarde «Els chicos de la escuela», «La corte de Faraón» i «El pollo Tejada». En la segona es distingí la tipla còmica senyoreta Gil en els *cuplets babilònics* i de la tercera en feu una creació el senyor Calvo. A la nit, «El tambor de Granaderos», va tenir una interpretació desastrosa. No sabem veure encare el perquè va resucitar-se una obreta tant vella, no servint per al lluïment de ningú, com no sigui la figura escultural de la senyoreta Oliver. «Dolorettes» i «El amigo Melquiades» completaren el programa. De la primera, poca cosa; en la segona, el públic no va parar de riure amb els acudits de bona llei que té l'obra.

....

DE SPORT

FUTBOL.—Dimarts passat es jugà un partit de futbol entre el Terrassa i el Granollers, guanyant el primer per tres *goals* a un.

El partit va ésser bastant disputat, sense arribar a emocionant; però es lluien els dos bàndols per ses boniques jogades, prova evident de sos coneixements del joc, sobressortint en Toledo i el novell Baró, que ho feu molt bé, igualment que en Gendra I. Els demés treballaren amb fe, però amb desgràcia; sobre tot la defensa.

Per als forans, bé tots; però sense convençer'ns. En Xicotà, que féu de jutge, demostrà ésser ben imparcial. Sobressortí, entre les moltes jogades, un *haut* junt a la ratlla de *goal-kick*, que en Martí (J.) feu amb una centrada colossal. aprofitada per en Baró, que la va convertir en *goal*. Varen ésser llargament aplaudits.

....

OFICIALS

ALCALDIA DE GRANOLLERS.—Durant el plaç de vuit dies estarà de manifest en la Secretaria municipal per a tota reclamació procedent, el padró dels individus subjectes, en aquest any, a l'arbitri sobre motors.

Granollers, 22 de març de 1918.

L'Alcalde accidental,
PAULÍ TORRAS VILLÁ

....

NOVETATS

en TARGETES POSTALS
gran fantasia, pròpies per
a felicitacions
IMPRESA GARRELL

Imp. Garrell : Granollers : Teléfono 117

BANCA I BORSA

CLAVÉ, 34
GRANOLLERS

Operacions de Banca de totes classes : Negociació i cobro d'efectes de comrç : Emissió de Xecs : Ordres de Borsa : Negociació i cobro de Cupons

Ferràn Palau S. O.

Corresponsals del Banc de Barcelona (Sucursal 1) i del Banc Hispà Americà

SASTRERIA
de
J. Sitjes Freixas

Gran assortit en trajos de llana i fil
Preus baratíssims

Plaça Major, 27

Carruatges de lloguer
d'en
Fortunat Casademunt

SERVEI INMILLORABLE
PREUS ECONÒMICS

Prim, 55 : Granollers

V^{DA} DE P. BONET

Carrer d'Aribau, 9 : BARCELONA

Reproduccions artístiques
Fotogravats : Autotípies
i Tricromies

Fàbrica de
Estoigs i Mostruaris
de totes classes

Josep Terraza
(Abans Garí)

Plateria, 35 : BARCELONA

España Vitalicia

COMPANYIA DE SEGURS SOBRE ENFERMETATS
Metge Representant: DON ALFRED CANAL
TAULA DE SUBSIDIS

Categories	PRIMES		SUBSIDIS DIARIS			SUBSIDI DEFUNCIO
	De 10 a 42 anys	De 42 a 55	Medecina	Ciruj. Major	Ciruj. Menor	
1. ^a	0'60	0'95	1'50	1'50	1'00	12'50
2. ^a	1'10	1'35	3'00	3'00	2'00	25'00
3. ^a	1'60	1'85	4'00	4'00	2'50	35'00
4. ^a	2'10	2'60	5'00	5'00	3'00	40'00

NOTA IMPORTANT : El subsidi per defunció pot augmentar se fins a 200 ptes. satisfent una sobre-prima de 0'20 ptes. cada mes.

E. Vergés Bartolí S. en C.

Articles de novitat per a senyora
Especialitat en Bruses i Brodats

Carrer d'en Fontanella, 17 : Barcelona

La Préservatrice

Companyia de Segurs sobre Accidents del Treball i Responsabilitat Civil (carruatges)

REPRESENTANT
MANUEL PAGÉS
Carrer Nou, 10 i 12 Granollers

SASTRERIA I NOVITATS

DOMINGO JUBANY

BARCELONA
Carrer de Sta. Agna, 22, 1.º

Café i Restaurant

de la
Estació de M. Z. A.
a càrrec de
Manuel Argemí

Se serveixen coverts des de 2 50 pessetes
Vins i licors de totes classes
Servei a domicili : Preus convencionals
Serviment esmerat a l'arribada dels trens
VENDA DE GEL
en tot temps de l'any

FERRER

SASTRE
Ex-tallador de la Sastreria New-York
PELAI, 34, 1.º, 2.º : BARCELONA

L'especialitat d'aquesta casa
consisteix en el bon gust en
els genres, en el tall perfec-
cionat i en la confecció
acurada